וכתיב אך ביום הראשון תשביתו –

And it is written; 'However on the first day you shall eliminate'

OVERVIEW

אביי cites two פסוקים which (seemingly) conflict with each other. One אביי states פסוק כסוק מסוקים which (seemingly) conflict with each other. One אביי states סור מות המץ לא ימצא בבתיכם for a complete seven day period) and the other states אך מותר שאור מבתיכם (indicating that on the first day it is partially מותר ביום הראשון השביתו הראשון השביתו הראשון השביתו ביום הראשון תשביתו מותר ביום הראשון חשביתו הראשון מותר ביום הראשון השביתו הראשון השביתו הראשון העוד הראשון הראשון העוד הראשון הראשון העוד הראשון העוד הראשון הראשון הראשון העוד הראשון העוד הראשון הרא

פירש הקונטרס מדמחייב ביום הראשון להשבית מכלל דמקצתו מותר –

רש"י explained the contradiction as follows, since the חורה obligates to eliminate the המץ on (during) the first day (the חורה writes ביום הראשון תשביתו), this implies that המץ is permitted on part of the first day. המץ is permitted on the part of the day before we eliminate it. If אסור would be אסור the entire first day, the חורה would have commanded us to eliminate it before the first day; not on the first day.

תוספות disagrees with י"רש":

ואין נראה לרבינו יצחק דהא תשביתו הבערה היא³

And the ר"י disagrees with this explanation; for תשביתו refers to burning - יולא צוה הכתוב לשורפו אלא לאחר איסורו

And the תורה did not command to burn ממן before the זמן האיסור begins; begins; only after the prohibition for possessing חמץ begins would the תורה command us to burn it. Therefore there is no proof from יום הראשון חשביתו, that מותר is partially מותר.

תוספות has an additional difficulty with פירש"י:

1

שמות (בא) יב,יט.

 $^{^{2}}$ שמות (בא) יב,טו.

³ See previous תשביתו "ה מדאורייתא would refer to ביטול (as "ש"י maintains ביטול) then it would be understood that if we are to be מבטל ביום הראשון this indicates that part of מותר must be מותר must be מבטל חמץ לאחר זמן איסורו הבערה. However תשביתו די תשביתו refers to הבערה.

⁴ הי maintains (לקמן כא,א במתני) that הי ביעור חמץ אלא שריפה. On אין ביעור. Cr י יהודה קי qualifies this ruling and states (אין ביעור חמץ אלא שריפה לדבר then בשעת ביעור בכל דבר השיעת ביעורו המץ אלא ששית, however ששית there, בד"ה שלא, בשעת ביעורו נאסור מדרבנן, the time of אטור מדרבנן, the time of ששית (when ששית is only שעות is only בי"ה שלא מור מדאורייתא is המער סpinion here that (אסור מדאורייתא is חמץ המור המץ השות ביעורו אסור מדאורייתא בשעת ביעורו אימתי ביעורו בד"ה אימתי there בד"ה אימתי ביעורו ואימתי ביעורו המור (מדאורייתא) והבערה takes place שש and ביעורו is after שש and שעית ביעורו is after שש and שעית ביעורו שריפת המץ שריפת המץ ביעורו המכסילה איסורו איסורו איסורו See איסורו הבער. See איסורו

⁵ There is no reason to burn זמן before זמן איסורו. The owner can still use it (eat it; sell it to a גוי, etc).

ועוד אי ממשמעות דיום ראשון משמע מקצת מותר מה צריך לאך חלק –

And furthermore if the indication of the words יום ראשון signify that המץ is partially מותר (as רש"י maintains), why is it necessary for the גמרא later to utilize מותר (מותר to teach us that part of the day is מותר; it is self evident according to רש"י from the words ביום הראשון?!

הוספות finds a partial vindication of פירש"י concerning this last question:

בט"ע⁷ אתי שפיר הקונטרס דא"ך ח"ץ באח"ס בט"ע⁷ אתי שפיר explained there concerning אך הלק is the equivalent of the word אך if you use the permutations of אד"ס בט"ע, etc.; then the interpretation is understood. If not for the word אך we would know from מותר if you use the certain to that extent it is חורה הראשון that part of מותר is the equivalent of המותר if (meaning half) to indicate that half the day is מותר (beginning from מותר if its answers the second question. השור הוספות הוספות, however, still remains.

חוספות offers his interpretation:

ונראה לרבינו יצחק דמייתורא דקרא קדריש8 –

And it is the view of the אביי that אביי interprets אביי ניום הראשון to mean אך ביום הראשון פסוקים is unnecessary. There is no contradiction between the two פסוקים; rather the פסוק of אך ביום הראשון תשביתו is redundant, we already know that it is necessary to eliminate from the אסבים הראשון משבעת ימים שאור לא ימצא from the פסוק מאור לא ימצא The (only) reason the תורה is חמץ a day before; on the fourteenth.

חוספות offers an alternate explanation that indeed the two פסוקים contradict each other:

ועוד מדכתיב אך ודרשינן לקמן אך חלק פריך⁹:

And in addition one can say; the contradiction is based on the fact that the word was written in the פסוק, and later we interpret it to mean אך הלק; indicating that

-

א אה"ס בט"ע is a certain permutation of the א"ב that any letter can be exchanged for another which is seven (or a multiple of seven) places away from it in the א"ב. The π and the κ are seven places away so they are interchangeable (making the κ of π); the π and the κ are seven places away making them interchangeable (making the π) of π into a π) thus π 0 becomes π 1.

⁸ See 'Thinking it over'.

⁹ According to חוספות the contradiction is (not from רש"י as ביום הראשון maintains but rather) from [הלק] אך (הלק הלק אביי the knew of אך חלק), however the גמרא did not realize it until later in the discussion.

the יום הראשון is partially מותר, this is in contradiction with the שבעת ימים וגו' of שבעת ימים וגו'

SUMMARY

According to שבעת ימים שאור וגו' of פסוק of שבעת ימים שאור וגו' which indicates that אך ביום הראשון תשביתו וגו' of פסוק and the פסוק (which indicates that אך ביום הראשון תשביתו וגו' on the first day).

תוספות disagrees and maintains there is no סתירה because the תשביתו takes place on the first day as soon as the מאור becomes אסור.

תוספות maintains that the פסוק of אך ביום הראשון is redundant to teach us the איסור on the fourteenth.

Alternately; אך חלק (which teaches us that the איסור on ביום is only for half the day), creates a contradiction with the פסוק.

THINKING IT OVER

תוספות maintains (in his first explanation) that the תוספוס of אך ביום הראשון תשביתו is redundant (in order to teach us the איסור on the fourteenth). It would seem however that the תוספות is necessary to teach us (according to אחר) that תוספות there is a חיוב שריפה how can תוספות maintain that it is unnecessary? 11

-

¹⁰ See footnote # 8.

¹¹ See פנ"י (and תוספות הרא"ש בסופו).